

คำนำ

รายงานผลการดำเนินโครงการจัดการความรู้วัฒนธรรมไทใหญ่อย่างยั่งยืนเพื่อรองรับการพัฒนาสู่การเป็นสถาบันไทใหญ่ศึกษา ประจำปี 2554 ซึ่งมีวัตถุประสงค์คือ 1. เพื่อพัฒนาศูนย์ไทใหญ่ศึกษาให้เป็นสถาบันไทใหญ่ศึกษา 2. เพื่อค้นหาศักยภาพ รวบรวม ประมวลผล และจัดระบบองค์ความรู้ ด้านวัฒนธรรม ภูมิปัญญา ของชาวไทใหญ่ 3. เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงความรู้ แลกเปลี่ยนแบ่งปันความรู้ และนำความรู้ไปสร้างมูลค่าทางวัฒนธรรม โดยการเปิดโอกาสให้ประชาชน หน่วยงานภาครัฐ เอกชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนในการดำเนินงานครั้งนี้ในการขับเคลื่อนศูนย์ไทใหญ่ไปสู่การเป็นสถาบันไทใหญ่ศึกษาในอนาคต

การดำเนินโครงการได้ดำเนินการเป็นระยะๆอย่างต่อเนื่อง โดยก่อนการดำเนินโครงการได้ศึกษา ทบทวนผลการดำเนินโครงการในปีที่ผ่านมา เพื่อนำมาประกอบการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ สำหรับการดำเนินโครงการให้ศูนย์ไทใหญ่บรรลุเป้าหมาย ซึ่งในการดำเนินโครงการหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการศึกษา และเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับไทใหญ่จะเป็นที่ยอมรับและมีคุณค่าต่อประชาชนในจังหวัดแม่ฮ่องสอนและอื่นๆ ต่อไป

วิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน

กันยายน 2554

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
บทสรุปผู้บริหาร	ค
ผลการดำเนินโครงการ	
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป	2
ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินงาน	9
ส่วนที่ 3 สรุปผลการดำเนินงานและข้อเสนอแนะ	12
ภาคผนวก	
รายชื่อคณะกรรมการศูนย์ไทใหญ่ศึกษา	15
ผู้เกี่ยวข้องในการจัดทำสรุปผลการดำเนินงาน	42

บทสรุปผู้บริหาร

ชาวไทยใหญ่มีจำนวนมากในประเทศจีน พม่า อินเดีย ลาวประมาณ 14 ล้านคน และมีวัฒนธรรม ประเพณีที่ดีและงดงามสืบทอดผ่านคนรุ่นต่อรุ่นมาโดยตลอด แม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดที่มีความโดดเด่นทางด้านวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาของชาวไทยใหญ่ โดยมีชาวไทยใหญ่อาศัยอยู่ประมาณร้อยละ 70 ของประชากรทั้งหมดปัญหาที่พบในปัจจุบันคือชาวไทยใหญ่ขาดการจัดการความรู้ ตลอดจนการพัฒนา กระบวนการสร้างความรู้ ในชุมชนด้านวัฒนธรรม ประเพณี ประกอบกับสภาพเศรษฐกิจสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเกินกว่าสังคมชาวไทยใหญ่จะต้านทานไหว จึงจำเป็นต้องมีการจัดการความรู้ วัฒนธรรมไทยใหญ่อย่างยั่งยืน

ดังนั้น วิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน ในฐานะสถาบันการศึกษาได้เล็งเห็นความสำคัญ และ ประโยชน์ของสิ่งที่ทรงคุณค่าต่างๆ จึงได้ดำเนินการส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีของชาวไทยใหญ่ โดยการ ให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และในปีงบประมาณ 2554 ได้มีการดำเนินกิจกรรม ต่างๆ เพื่ออนุรักษ์ สืบสานวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงามของชาวไทยใหญ่ จึงได้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ดังนี้ 1) การค้นหาความรู้ โดยการจัดทำฐานข้อมูลเมืองมรดกทางวัฒนธรรม 2) สร้างและแสวงหาความรู้ ร่วมกับชุมชนโดยจัดประชุมคณะกรรมการศูนย์ฯ จำนวน 3 ครั้ง จัดประชุมคณะกรรมการแปลตำราไทยใหญ่ 1 ครั้ง จัดประชุมเพื่อจัดทำหลักสูตรด้านวัฒนธรรมประเพณีไทยใหญ่ จำนวน 2 ครั้ง และจัดเสวนาแลกเปลี่ยน เรียนรู้ร่วมกับชุมชนในระดับพื้นที่จำนวน 1 ครั้ง 3) จัดความรู้อย่างเป็นระบบร่วมกับชุมชน โดยการ จัดทำสารบัญความรู้ เผยแพร่ความรู้ผ่านเว็บไซต์ ประมวลผลและกลั่นกรองความรู้ร่วมกับชุมชน โดย เข้าร่วมประชุมสมาน้ำเน่าง และกิจกรรมของชุมชน 10 ครั้ง 4) เข้าถึงความรู้ร่วมกับชุมชน โดยจัดบอร์ด ประชาสัมพันธ์วัฒนธรรมประเพณีแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกับชุมชน จัดนิทรรศการเกี่ยวกับ เครื่องมือเครื่องใช้ของชาวไทยใหญ่ประชุมคณะกรรมการศูนย์ฯ เพื่อกำหนดโครงสร้างศูนย์ไทยใหญ่ศึกษา (Master Plan) ประชุมเสวนาร่วมกับชุมชน ณ บ้านคากาน บ้านเมืองปอน และบ้านแม่ละนา

จากการดำเนินกิจกรรมข้างต้นทำให้เกิดผลการดำเนินงานดังนี้ ทำให้ได้หลักสูตรและจัดอบรมด้าน วัฒนธรรมประเพณีไทยใหญ่ 10 หลักสูตร ได้แก่ ภาษาไทยใหญ่, อาหารคาว/หวาน, รำไต, กลองมอชิง, กลองกันยาว, ต๋องลายไต, รำหมองสวยยี, วงตอยฮอรัน, ฟ้อนรูปสัตว์สองเท้า, ฟ้อนรูปสัตว์สี่เท้า และรำ กลองกันยาว แปลตำราไทยใหญ่ 10 เรื่องได้แก่ นางจำปู, นางจำปูล่า, กิ่งเชิงเม็งคอน, ขุนสามลอนางอุ เป่ม, อะลองหอยขาว, อะลองมอสามนม, นางหมากป๊าว, ตำนานเจ้าเสื่อข่านฟ้า, ตำนายาแผนไทยใหญ่ และหม่องก้ามปอนางก้ามแป็กและ มีชุมชนต้นแบบชาวไทยใหญ่ที่ร่วมเป็นเครือข่ายศูนย์ไทยใหญ่ศึกษา 3 ชุมชน